

VVPAT (Voter Verified Paper Audit Trial) यंत्राच्या
वापरासंबंधी प्रशिक्षणाबाबतचे इतिवृत्त.

दिनांक 28.08.2017 व 29.08.2017 रोजी VVPAT मशिनचे सविस्तर प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण नांदेड महानगरपालिकाच्या स्थायी समिती सभागृहामध्ये आयोजित करण्यात आले होते.

सदरचे प्रशिक्षण देण्या करीता इलेक्ट्रानिक्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडीया लि.हैदराबाद चे श्री राजेंद्र प्रसाद, डीजीएम व त्यांचे दोन तांत्रिक सहाय्यक श्री विजय कुमार व श्री विकेश हे उपस्थित होते. नांदेड महानगरपालिका आयुक्त श्री गणेश देशमुख, श्री नितिन वागळे अवर सचिव राज्य निवडणुक आयोग, श्री अतुल जाधव, कक्ष अधिकारी राज्य निवडणुक आयोग, श्री संतोश कंदेवार, उपआयुक्त निवडणुक, श्री संभाजी वाघमारे, उपआयुक्त प्रशासन, श्री रत्नाकर वाघमारे, उपआयुक्त विकास, श्री कोलगणे,मुलेप व सर्व विभाग प्रमुख, सर्व अभियंते,मास्टर ट्रेनर्स, इत्यादी उपस्थित होते.

सदरील प्रशिक्षणास ECIL च्या तंत्रज्ञांनी VVPAT च्या सर्वभागां विषयी, त्याच्या जोडणी विषयी उमेदवारांचे नाव, निवडणुक चिन्ह अॅपलोड करणे व प्रत्यक्ष मतदान प्रक्रियेविषयी सविस्तर PPT Video प्रत्यक्षरीत्या संपुर्ण माहिती दिली.तसेच मास्टर्स ट्रेनर्स व अभियंते यांनी यंत्राची प्रत्यक्ष हाताळणी केली.

याबाबतची टप्पे निहाय माहिती सोबत जोडल्याप्रमाणे प्रत्यक्षरीत्या करून पाहण्यात आली.

वरील प्रशिक्षणा दरम्यान आगामी नांदेड महानगरपालिकेच्या निवडणुकीत VVPAT च्या प्रत्यक्ष वापराबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करणे उचित होईल.

1) आगामी निवडणुकीत बहुसदस्यिय प्रभाग पध्दती आहे. यामध्ये 19 प्रभागात चार सदस्य व शेवटच्या एका प्रभागात पाच सदस्य निवडणुक घ्यावयाचे आहेत.त्यामुळे उमेदवारांची संभाव्य संख्या विचारात घेता 4 - BU चा वापर करावा लागण्याची शक्यता आहे. 4 - BU व एक - VVPAT मशिन एकाच टेबलवर ECIL च्या सुचनेनुसार ठेवण्या करीता किमान 4 X 4 आकाराचा टेबल आवश्यक आहे. ह्या आकाराचा टेबल मतदान कक्षाकरीता, व PO1, PO2 व PO3 यांची बैठक व्यवस्था, राजकीय पक्षांचे मतदान प्रतीनिधी यासर्वाची मतदान केंद्रात व्यवस्था होण्याकरीता मतदान केंद्राच्या खोलीचा आकार किमान 15X20 फुटाचा असणे आवश्यक आहे.

नांदेड शहरातील मध्य वस्ती व जुन्या भागात उपलब्ध मतदान केंद्रांवर ह्या आकाराच्या खोल्या मिळणे कठीण होईल.

2) राज्य निवडणुक आयोगाच्या निर्देशानुसार सुमारे 750 ते 800 मतदाराचे एक मतदान केंद्र करावयाचे आहे. तथापि ज्या मतदान केंद्रावर VVPAT मशिनचा वापर करावयाचा आहे,अशा ठिकाणी ECIL तंत्रज्ञाच्या मतानुसार 550 मतदारांचे एक मतदान केंद्र करणे आवश्यक आहे, कारण VVPAT मशिन मधुन 2500 मतदार Slip निघु शकतात. परंतू यामध्ये मॉकपोल, सुरवातीचा अर्धामिटर कागद कापणे, उमेदवारांची यादी तपासणे इत्यादी मध्ये मशिन मधील कागद वापरल्या जाणार आहे.

त्यामुळे 550 मतदारांचे प्रत्येकी चार मते याप्रमाणे 2200 Slips ग्रहित धरून मतदान केंद्र निश्चित करावी लागणार आहेत. यामुळे मतदान केंद्रांची संख्या वाढणार आहे. हि वाढणारी संख्या नांदेड शहराचा जुना भाग व मध्य वस्तीतील भाग याठिकाणी उपलब्ध होणे कठीण आहे, नांदेड शहराची नविन वस्ती म्हणजेच प्रभाग क्र.01 ते 07 याभागात मतदान केंद्र उपलब्ध होऊ शकतील. त्यामुळे ह्या प्रभागामध्ये VVPAT चा प्रयोग करणे सोईचे होईल.

3) नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणुक 2017 मध्ये प्रयोगिक तत्वावर VVPAT चा वापर एक किंवा दोन निवडणुक निर्णय अधिकारी यांच्याकडे करणे संयुक्तीक होईल.

4) मा.राज्य निवडणुक आयोगातर्फे सुमारे 400 VVPAT मशिन उपलब्ध करून दिल्या जाणार आहेत. अनुक्रमांक 03 मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे करीता 550 मतदारांचे एक मतदान केंद्र याप्रमाणे 240 मतदान केंद्र होणार आहेत. यांना 240 VVPAT मशिन लागतील. ECIL कंपनीच्या तंत्रज्ञांच्या मतानुसार प्रत्येक प्रभागाकरीता लागणा-या मशिनच्या 20 ते 25 % मशिन्स पुर्ण तयारीनिशी राखीव ठेवाव्या लागणार आहेत.

5) दोन निवडणुक निर्णय अधिकारीकडे VVPAT मशिन्सचा प्रयोग केल्यास केवळ तेवढ्याच प्रभागा करीता मतदानाच्या दिवशी जर काही तांत्रिक बिघाड निर्माण झाल्यास ECIL कंपनीचे तंत्रज्ञ पुरविणे सोईचे होईल.

दिनांक 28 व 29 ऑगस्ट रोजी झालेल्या प्रशिक्षणा दरम्यान उपरोक्त बाबी निदर्शनास आलेल्या आहे.आगामी नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणुक 2017 मध्ये VVPAT च्या मशिनच्या वापराबाबत निर्णय घेताना वरील बाबीचा विचार करणे योग्य राहिल.

प्रशिक्षणाच्या शेवटी सर्व उपस्थितांचे आभार मानून प्रशिक्षण सत्र संपल्याचे जाहिर करण्यात आले.

de Al
शा. 21.

११
११/११/१७.
S. K. M.

गणेश देशमुख
39/11/17

(गणेश देशमुख)
आयुक्त तथा निवडणुक अधिकारी,
नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका,नांदेड.